

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 29. julija 2019*

„Pritožba – Državne pomoči – Regionalne pomoči za naložbe – Pomoč za velik naložbeni projekt – Z notranjim trgov delno nezdružljiva pomoč – Člen 107(3) PDEU – Nujnost pomoči – Člen 108(3) PDEU – Uredba (ES) št. 800/2008 – Pomoč, ki presega prag za posamično priglasitev – Priglasitev – Obseg skupinske izjeme – Nasprotna pritožba – Dopustitev intervencije pred Splošnim sodiščem Evropske unije – Dopustnost“

V zadevi C-654/17 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 22. novembra 2017,

Bayerische Motoren Werke AG s sedežem v Münchnu (Nemčija), ki jo zastopajo M. Rosenthal, G. Drauz in M. Schütte, Rechtsanwälte,

pritožnica,

drugi stranki v postopku sta

Evropska komisija, ki jo zastopajo F. Erlbacher, A. Bouchagiar in T. Maxian Rusche, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

Freistaat Sachsen, ki jo zastopa T. Lübbig, Rechtsanwalt,

intervenientka na prvi stopnji,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi E. Regan (poročevalec), predsednik senata, C. Lycourgos, E. Juhász, M. Ilešič in I. Jarukaitis, sodniki,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 23. januarja 2019,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 3. aprila 2019

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Družba Bayerische Motoren Werke AG (v nadaljevanju: BMW) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 12. septembra 2017, Bayerische Motoren Werke/Komisija (T-671/14, EU:T:2017:599, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to sodišče zavrnilo njeno tožbo za razglasitev delne ničnosti Sklepa Komisije (EU) 2016/632 z dne 9. julija 2014 o državni pomoči SA. 32009 (2011/C) (ex 2010/N), ki jo Zvezna republika Nemčija namerava dodeliti družbi BMW za večji naložbeni projekt v Leipzigu (UL 2016, L 113, str. 1) (v nadaljevanju: sporni sklep).
- 2 Evropska komisija je vložila nasprotno pritožbo, s katero predlaga razveljavitev, prvič, sklepa predsednika petega senata Splošnega sodišča z dne 11. maja 2015, Bayerische Motoren Werke/Komisija (T-671/14, neobjavljen, EU:T:2015:322, v nadaljevanju: sklep z dne 11. maja 2015.), s katerim je ta ugodil predlogu za intervencijo, ki ga je vložila Freistaat Sachsen, in drugič, odločitev o dopustnosti te intervencije in o tem, da se poleg trditve tožeče stranke, ki so bile navedene v izpodbijani sodbi, upoštevajo tudi trditve Freistaat Sachsen.

Pravni okvir

Uredba št. 659/1999

- 3 Člen 1 Uredbe Sveta (ES) 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [108 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št. 734/2013 z dne 22. julija 2013 (UL 2013, L 204, str. 15) (v nadaljevanju: Uredba št. 659/1999), določa:

„V tej uredbi:

[...]

- (b) ‚veljavna [obstoječa] pomoč‘ pomeni:

[...]

- (ii) odobreno pomoč, to je sheme pomoči in individualno pomoč, ki sta jo odobrila Komisija ali Svet [Evropske unije];

[...]

- (c) ‚nova pomoč‘ pomeni vsako pomoč, to je sheme pomoči ali individualno pomoč, ki ni veljavna [obstoječa] pomoč, vključno s spremembami veljavne [obstoječe] pomoči;

[...]“

- 4 Člen 2(1) te uredbe, naslovljen „Uradna priglasitev nove pomoči“, določa:

„Razen če v uredbah, sprejetih na podlagi člena [109 PDEU], ali z drugimi ustreznimi določbami Pogodbe ni drugače določeno, mora zadevna država članica vsak načrt za dodeljevanje nove pomoči pravočasno prijaviti [priglasiti] Komisiji. [...]“

- 5 Člen 7 navedene uredbe, naslovljen „Odločba Komisije o zaključku formalnega postopka preiskave“, določa:

„[...]“

2. Če Komisija ugotovi, kjer je primerno po spremembi zadevne države članice, da prijavljeni [priglašeni] ukrep ni pomoč, to ugotovitev navede v odločbi.

3. Če Komisija ugotovi, kjer je primerno po spremembi zadevne države članice, da so bili dvomi glede združljivosti prijavljenega [priglašnega] ukrepa s skupnim trgom odpravljeni, potem sklene, da je pomoč združljiva s skupnim trgom (v nadaljnjem besedilu ‚pozitivna odločba‘). V odločbi se navede, katera izjema na podlagi Pogodbe je bila uporabljena.

[...]“

- 6 Člen 10 Uredbe št. 659/1999, naslovljen „Preučitev, zahteva za informacije in zahteva po predložitvi podatkov“, v odstavku 1 določa:

„Brez poseganja v člen 20 lahko Komisija na lastno pobudo preuči podatke o domnevno nezakoniti pomoči iz katerega koli vira.

Komisija nemudoma preuči vse pritožbe, ki jih predložijo zainteresirane stranke v skladu s členom 20(2), in zagotovi, da je zadevna država članica popolnoma in redno obveščena o napredku in izidu preučitve.“

Uredba (ES) št. 800/2008

- 7 V uvodnih izjavah od 2 do 4 in 7 Uredbe Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive [z notranjim] trgom z uporabo členov [107 in 108 PDEU] (Uredba o splošnih skupinskih izjemah) (UL 2008, L 214, str. 3), ki jo je nasledila Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 [PDEU] (UL 2014, L 187, str. 1), je navedeno:

„(2) Komisija je člena [107 in 108 PDEU] uporabila v številnih odločbah ter pridobila dovolj izkušenj, da opredeli splošna merila za združljivost glede pomoči za [mala in srednja podjetja (MSP)] [...]

(3) Komisija je prav tako pridobila dovolj izkušenj pri uporabi členov [107 in 108 PDEU] na področjih pomoči za usposabljanje, pomoči za zaposlovanje, okoljske pomoči, pomoči za raziskave in razvoj ter inovacije in regionalne pomoči za MSP ter velika podjetja [...]

(4) skladu s temi izkušnjami je treba prilagoditi nekatere pogoje, predvidene v [u]redbah [...] Zaradi poenostavitve in zagotovitve učinkovitejšega spremljanja pomoči s strani Komisije je treba te uredbe nadomestiti z eno samo uredbo. Poenostavitev bi morala med drugim izhajati iz vrste skupnih usklajenih opredelitev in skupnih horizontalnih določb, določenih v poglavju I te uredbe. [...]

[...]

(7) Za državno pomoč v smislu člena [107(1) PDEU], ki je ta uredba ne vključuje, je treba še naprej uporabljati obveznost priglasitve iz člena [108(3)PDEU]. Ta uredba ne bi smela posegati v možnost držav članic, da priglasijo pomoč, katere cilji ustrezajo ciljem, ki jih zajema ta uredba. Komisija bo ocenila tako pomoč predvsem na podlagi pogojev, določenih v tej uredbi, in v skladu z merili, določenimi v posebnih smernicah ali okvirih, ki jih je sprejela Komisija, kadar koli zadevni ukrep pomoči spada v področje uporabe takega posebnega instrumenta.“

- 8 Člen 3 Uredbe št. 800/2008, naslovljen „Pogoji za izvzetje“, ki je v poglavju I te uredbe z naslovom „Skupne določbe“, določa:

„1. Sheme pomoči, ki izpolnjujejo vse pogoje iz poglavja I te uredbe ter vse ustrezne določbe iz poglavja II te uredbe, so združljive [z notranjim] trgov v smislu člena [107(3) PDEU] in so izvzete iz obveznosti priglasitve po členu [108(3) PDEU], če vsaka individualna pomoč, dodeljena v skladu s takimi shemami, izpolnjuje vse pogoje iz te uredbe, shema pa se izrecno sklicuje na to uredbo z navedbo njenega naslova in sklica na objavo v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Individualna pomoč, dodeljena v okviru sheme iz odstavka 1, je združljiva [z notranjim] trgov v smislu člena [107(3) PDEU] in je izvzeta iz obveznosti priglasitve po členu [108(3) PDEU], če pomoč izpolnjuje vse pogoje iz poglavja I te uredbe ter ustrezne določbe iz poglavja II te uredbe, individualni ukrep pomoči pa se izrecno sklicuje na ustrezne določbe te uredbe z navedbo ustreznih določb, naslova te uredbe in sklica na njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*.

3. *Ad hoc* pomoč, ki izpolnjuje vse pogoje iz poglavja I te uredbe ter vse ustrezne določbe iz poglavja II te uredbe, je združljiva [z notranjim] trgov v smislu člena [107(3) PDEU] in je izvzeta iz obveznosti priglasitve po členu [108(3) PDEU], če se pomoč izrecno sklicuje na ustrezne določbe te uredbe z navedbo ustreznih določb, naslova te uredbe in sklica na njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*.“

- 9 Člen 6 te uredbe, naslovljen „Pragovi za posamično priglasitev“, ki je v istem poglavju I, v odstavku 2 določa:

„Regionalno pomoč za naložbe, dodeljeno za velike naložbene projekte, je treba priglasiti Komisiji, če celotni znesek pomoči iz vseh virov presega 75 % najvišjega zneska pomoči, ki bi ga lahko prejela naložba z upravičenimi stroški v višini 100 milijonov EUR, pri čemer se uporablja standardni prag pomoči, ki velja za velika podjetja v odobreni karti regionalnih pomoči na dan dodelitve pomoči.“

- 10 Člen 8 navedene uredbe, naslovljen „Spodbujevalni učinek“, določa:

„1. S to uredbo je izvzeta le pomoč, ki ima spodbujevalni učinek.

[...]

3. Šteje, da ima pomoč, dodeljena velikim podjetjem, ki je zajeta v tej uredbi, spodbujevalni učinek, če upravičenec izpolnjuje pogoje iz odstavka 2 in je država članica pred dodelitvijo zadevne individualne pomoči preverila, ali dokumentacija, ki jo je pripravil upravičenec, potrjuje izpolnjevanje enega ali več naslednjih meril:

[...]

(e) v primeru regionalne pomoči za naložbe iz člena 13, da projekt kot tak v zadevni regiji, ki prejema pomoč, ne bi bil izveden, če pomoč ne bi bila dodeljena.

4. Pogoji iz odstavkov 2 in 3 se ne uporabljajo v zvezi z davčnimi ukrepi, če so izpolnjena naslednji pogoji:

(a) davčni ukrep v skladu z objektivnimi merili uvaja pravno pravico do pomoči, ne da bi se država članica dodatno odločala po lastnem preudarku, in

[...]“

- 11 Člen 13 Uredbe št. 800/2008, naslovljen „Regionalna pomoč za naložbe in pomoč za zaposlovanje“, ki je v poglavju II te uredbe z naslovom „Posebne določbe za različne vrste pomoči“, v odstavku 1 določa:

„Scheme regionalne pomoči za naložbe in sheme pomoči za zaposlovanje so združljive [z notranjim] trgov v smislu člena [107(3) PDEU] in so izvzete iz obveznosti priglasitve po členu [108(3) PDEU], če so izpolnjeni pogoji iz tega člena.

[...]“

Sporočilo Komisije iz leta 2009

- 12 V Sporočilu Komisije o merilih za podrobno oceno regionalne pomoči za velike naložbene projekte (UL 2009, C 223, str. 3) (v nadaljevanju: sporočilo iz leta 2009) je med drugim navedeno:

„21. V primeru regionalne pomoči za velike naložbene projekte iz tega sporočila bo Komisija natančno preverjala, ali je pomoč potrebna za zagotavljanje spodbujevalnega učinka za naložbe‘ [...]. Cilj podrobne ocene je ugotoviti, ali pomoč dejansko prispeva k spremembi ravnanja upravičenca, da izvede (dodatne) naložbe v zadevni regiji, ki prejema pomoč. Podjetje ima lahko veliko utemeljenih razlogov za lokacijo v neki regiji, tudi če ni bila dodeljena nobena pomoč.

22. Ob upoštevanju cilja enakosti, ki izhaja iz kohezijske politike, in kolikor pomoč prispeva k doseganju tega cilja, se lahko spodbujevalni učinek dokazuje v okviru dveh možnosti:

[...]

2. pomoč spodbuja izbor lokacije načrtovane naložbe v ustrezni regiji in ne drugje, ker izravna neto stroške in razvojne probleme, povezane z lokacijo v regiji, ki prejema pomoč.

[...]

25. Pri možnosti 2 bi lahko država članica dokazala spodbujevalni učinek pomoči s predložitvijo dokumentov podjetja, ki kažejo, da je bila izvedena primerjava stroškov in koristi lokacije v zadevni regiji, ki prejema pomoč, ter lokacije v drugi regiji. Komisija bo morala take možnosti primerjanja upoštevati kot realne.

[...]

33. V okviru možnosti 2 za spodbujanje odločitev glede lokacije se pomoč navadno šteje za sorazmerno, če je enaka razliki med neto stroški podjetja, ki je upravičeno do pomoči, za naložbo v regijo prejemnico pomoči in neto stroški za naložbo v drugo(-e) regijo(-e). [...]

[...]

52. Ob ugotovitvi, da je pomoč nujna kot spodbuda za izvajanje naložb v zadevni regiji, bo Komisija pretehtala pozitivne in negativne učinke regionalne pomoči za naložbe za velike naložbene projekte. [...]

[...]

56. Komisija se lahko odloči, da bo pomoč odobrila, pogojno odobrila ali prepovedala [...]

- 13 V opombi v točki 56 tega sporočila je navedeno, da „je treba [vseeno] upoštevati, da če je pomoč dodeljena na podlagi obstoječe sheme regionalne pomoči, država članica ohrani možnost dodelitve take pomoči do stopnje, ki ustreza najvišjemu dovoljenemu znesku, ki ga lahko v skladu z veljavnimi pravili prejme naložba z upravičenimi odhodki višini 100 milijonov EUR“.

Dejansko stanje in sporni sklep

- 14 V točkah od 1 do 5 izpodbijane sodbe je bilo dejansko stanje spora opisano tako:

„1 Tožeča stranka [...] je matična družba skupine Bayerische Motoren Werke [...], katere glavna dejavnost je proizvodnja motornih vozil in koles znamke BMW, MINI in Rolls-Royce.

2 Zvezna republika Nemčija je 30. novembra 2010 na podlagi člena 6(2) [št. 800/2008] priglasila pomoč v nominalni vrednosti 49 milijonov EUR, ki jo je nameravala dodeliti na podlagi Investitionszulagengesetz 2010 (zakon o pomočeh za naložbe) z dne 7. decembra 2008, kakor je bil spremenjen (BGBl. 2008 I, str. 2350, v nadaljevanju: IZG), za zgraditev proizvodnega obrata v Leipzigu (Nemčija) za izdelavo električnega vozila i3 in hibridnega vozila z možnostjo polnjenja i8 BMW, v skladu s Smernicami o državni regionalni pomoči za 2007–2013 (UL 2006, C 54, str. 13 [...]). V priglavitvi so bili navedeni stroški naložbe v višini 392 milijonov EUR [...] in intenzivnost pomoči 12,5 %. Dejansko izplačilo pomoči je bilo pogojeno z odobritvijo Evropske komisije.

3 Potem ko je Komisija prejela nekatere dodatne informacije, se je 13. julija 2011 odločila začeti formalni postopek preiskave na podlagi člena 108(2) PDEU, nato pa je prejela stališča Zvezne republike Nemčije v zvezi s tem. Sklep, naslovljen „Državna pomoč – Nemčija – Državna pomoč SA.32009 (11/C) (ex 10/N) – VNP – Pomoč podjetju BMW Leipzig – Poziv k predložitvi pripomb na podlagi člena 108(2) PDEU“, je bil 13. decembra 2011 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* (UL 2011, C 363, str. 20). [...]

[...]

- 5 Komisija je 9. julija 2014 sprejela [sporni sklep], v katerem člen 1 določa:

„Državna pomoč, ki jo [Zvezna republika] Nemčija namerava izvesti v korist naložbe [tožeče stranke] v Leipzigu in znaša 45.257.273 EUR, je združljiva z notranjim trgov le, če je omejena na znesek v višini 17 milijonov EUR (v cenah iz leta 2009); presežni znesek (28.257.273 EUR) ni združljiv z notranjim trgov.

V skladu s tem se lahko pomoč izvede le do višine 17 milijonov EUR.“

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 15 Pritožnica je 19. septembra 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti spornega sklepa.
- 16 Freistaat Sachsen je 16. januarja 2015 vložila predlog za intervencijo v podporo tožeči stranki.
- 17 Predsednik petega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 11. maja 2015 temu predlogu za intervencijo ugodil.
- 18 Splošno sodišče je tožbo z izpodbijano sodbo v celoti zavrnilo.

Predlogi strank

- 19 Pritožnica s pritožbo Sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
 - sporni sklep razglasi za ničen v delu, v katerem je z njim pomoč v višini 28.257.273 EUR, ki ustreza delu zadevne pomoči, ki presega 17 milijonov EUR, razglašena za nezdržljivo z notranjim trgov, ali, podredno, če in kolikor Sodišče meni, da stanje postopka ne dovoljuje, da bi samo dokončno odločilo o zadevi, zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču;
 - podredno, sporni sklep razglasi za ničen v delu, v katerem je z njim vsaka pomoč, odobrena v okviru zadevnega naložbenega projekta, ki je v skladu s členom 6(2) Uredbe št. 800/2008 izvzeta iz obveznosti priglasitve, če presega 17 milijonov EUR, prepovedana in razglašena za nezdržljivo z notranjim trgov, in
 - Komisiji naloži plačilo stroškov prvostopenjskega in pritožbenega postopka.
- 20 Komisija predlaga, naj se pritožba zavrne in pritožnici naloži plačilo stroškov.
- 21 Freistaat Sachsen podaja enake predloge za razveljavitev in razglasitev ničnosti kot pritožnica ter Sodišču predlaga, naj Komisiji naloži plačilo stroškov prvostopenjskega in pritožbenega postopka.
- 22 Komisija z nasprotno pritožbo Sodišču predlaga, naj:
- razveljavi sklep z dne 11. maja 2015;
 - razveljavi odločitev o dopustnosti intervencije in o tem, da se poleg trditve tožeče stranke, ki so bile navedene v izpodbijani sodbi, upoštevajo tudi trditve intervenientke.
 - kot prvostopenjsko sodišče odloči o predlogu za intervencijo in ga zavrne kot neutemeljenega;
 - pritožnici naloži plačilo stroškov.
- 23 Pritožnica in Freistaat Sachsen predlagata, naj se nasprotna pritožba zavrne in Komisiji naloži plačilo stroškov.

Nasprotna pritožba

- 24 Komisija z nasprotno pritožbo Splošnemu sodišču očita, da je kršilo postopek in s tem škodovalo njenim interesom v smislu člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, ker je Freistaat Sachsen na podlagi člena 40, drugi odstavek, tega statuta dopustilo intervencijo v podporo predlogom tožeče stranke. V utemeljitev te pritožbe navaja tri razloge, ki se v bistvu nanašajo na kršitev te določbe in na napačno opredelitev dejstev.
- 25 Pritožnica in Freistaat Sachsen menita, da nasprotna pritožba ni dopustna. Nikakor pa naj nasprotna pritožba ne bi bila utemeljena.
- 26 Opozoriti je treba, da se lahko v skladu s členom 256(1), drugi pododstavek, PDEU zoper odločitev Splošnega sodišča vložijo pritožbe na Sodišče zgolj glede pravnih vprašanj ter „v skladu s pogoji in v mejah, določenih v [S]tatutu [Sodišča Evropske unije]“.

- 27 V zvezi s tem člen 56, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije določa, da se lahko pri Sodišču vložijo pritožbe v dveh mesecih po uradnem obvestilu o odločbi, proti kateri je pritožba vložena, proti končnim odločitvam Splošnega sodišča in delnim odločitvam tega sodišča o vsebinskih vprašanjih ali odločitvam o procesnih vprašanjih glede nepristojnosti ali nedopustnosti.
- 28 Poleg tega člen 57, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije določa, da se lahko vsakdo, čigar predlog za intervencijo, vloženo na podlagi člena 40, drugi odstavek, tega statuta, je Splošno sodišče zavrnilo, v roku dveh mesecev od uradnega obvestila o zavrnitvi vloge pritoži pri Sodišču.
- 29 Ugotoviti je treba, da sklep, s katerim je Splošno sodišče ugodilo predlogu za intervencijo, vložnemu na podlagi tega člena 40, drugi odstavek, ni zajet z nobeno od teh dveh določb.
- 30 S takim sklepom se namreč na eni strani ne odloča vsebinsko o sporu in z njim se ne rešujejo vprašanja, ki so nastala na podlagi ugovora nepristojnosti ali nedopustnosti, v smislu člena 56, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, česar Komisija v nasprotni pritožbi sicer ne izpodbija.
- 31 Na drugi strani sklep, s katerim Splošno sodišče ugodi predlogu za intervencijo, ne ustreza odločitvi iz člena 57, prvi odstavek, tega statuta, v skladu s katerim se lahko predlagatelj intervencije, nasprotno, pritoži le zoper zavrnitev predloga za intervencijo.
- 32 Iz teh določb izhaja, da Statut Sodišča Evropske unije stranki v postopku na prvi stopnji ne daje možnosti, da pri Sodišču vložijo pritožbo zoper sklep, s katerim je Splošno sodišče ugodilo predlogu za intervencijo.
- 33 Iz tega izhaja, kot priznava tudi Komisija, da sklep z dne 11. maja 2015, s katerim je Splošno sodišče ugodilo predlogu za intervencijo, ki ga je vložila Freistaat Sachsen na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, ne more biti predmet glavne pritožbe.
- 34 Vendar Komisija trdi, da je lahko sklep Splošnega sodišča o dopustitvi intervencije predmet nasprotne pritožbe, ki se na podlagi člena 178(1) in (2) Poslovnika Sodišča vložijo zoper izpodbijano sodbo, s katero se konča postopek na prvi stopnji, če je dopustitev intervencije kršitev postopka, ki škoduje njenim interesom, v smislu člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije.
- 35 Teh trditev ni mogoče sprejeti.
- 36 Prvič, člen 178(1) Poslovnika Sodišča zahteva, da se z nasprotno pritožbo predlaga, naj se „odločba Splošnega sodišča“ v celoti ali deloma razveljavi.
- 37 Čeprav v tej določbi – drugače kot v členu 169(1) tega poslovnika – sicer res ni natančneje določeno, da se mora razveljavitev, ki se predlaga s pritožbo, nanašati na odločbo Splošnega sodišča, „kakor izhaja iz izreka te odločbe“, pa vseeno drži, kot je bilo navedeno že v točki 31 te sodbe, da sklep, s katerim Splošno sodišče ugodi predlogu za intervencijo, nikakor ni odločitev, zoper katero je mogoče vložiti pritožbo v smislu člena 56, prvi odstavek, in člena 57, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije.
- 38 Drugič, člen 178(2) Poslovnika Sodišča določa, da se lahko z nasprotno pritožbo predlaga tudi razveljavitev izrecne odločbe ali odločbe zaradi molka organa v zvezi z „dopustnostjo tožbe pred Splošnim sodiščem“.
- 39 Sklep, s katerim Splošno sodišče ugodi predlogu za intervencijo, pa ne vpliva na dopustnost glavne tožbe, saj je taka intervencija v razmerju do glavne tožbe akcesorna (glej v tem smislu sodbo z dne 10. novembra 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisija, C-449/14 P, EU:C:2016:848, točka 121, in sklep z dne 19. julija 2017, Lysoform Dr. Hans Rosemann in Ecolab Deutschland/ECHA, C-663/16 P, neobjavljen, EU:C:2017:568, točka 47).

- 40 Iz tega izhaja, da v pravu Unije ni nobene določbe, ki bi lahko bila pravna podlaga, s katero bi se stranki podelila pravica vložiti pritožbo zoper sklep, s katerim je Splošno sodišče ugodilo predlogu za intervencijo.
- 41 Te ugotovitve ni mogoče izpodbiti z nobeno trditvijo, ki jo je podala Komisija.
- 42 Prvič, glede trditve Komisije, da je ugoditev predlogu za intervencijo v nasprotju s členom 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije „kršitev postopka“, ki škoduje njenim interesom, v smislu člena 58, prvi odstavek, tega statuta zadošča podariti, da je edini namen te določbe določiti pravna vprašanja, ki jih je mogoče navesti v utemeljitev pritožbe, ne pa določiti vrste odločitev, ki so lahko predmet take pritožbe, ki so opredeljene v členu 56, prvi odstavek, in v členu 57, prvi odstavek, navedenega statuta. S členom 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije torej ni mogoče razširiti te vrste odločitev prek tega, kar je določeno z zadnjemavedenima določbama.
- 43 Drugič, trditev Komisije, da iz sodne prakse, ki izhaja iz sodbe z dne 29. novembra 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall in drugi/Komisija (C-176/06 P, EU:C:2007:730, neobjavljena), izhaja, da mora Sodišče predlog za intervencijo, ki je bil vložen pri Splošnem sodišču, preizkusiti po uradni dolžnosti, če intervenientka vložiti nasprotno pritožbo ali – kot v tej zadevi – poda odgovor na glavno pritožbo, ni utemeljena.
- 44 Kot je Sodišče opozorilo v točki 18 te sodbe, mora Sodišče, ko odloča o pritožbi na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, v zvezi z dopustnostjo ničnostne tožbe sicer po uradni dolžnosti odločiti glede tožbenega razloga javnega reda, ki se nanaša na kršitev pogoja iz člena 263, četrti odstavek, PDEU, v skladu s katerim lahko tožeča stranka predlaga razglasitev ničnosti odločbe, ki ni naslovljena nanjo, le, če se ta nanjo nanaša neposredno in posamično.
- 45 Tako je dopustnost tožbe, ki jo je tožeča stranka vložila pri Splošnem sodišču, da bi dosegla razglasitev ničnosti odločbe, pogojena z obstojem pravnega interesa tožeče stranke, s katerim se ji priznava procesno upravičenje v smislu zadnjemavedene določbe. Ugoditev predlogu za intervencijo, ki je bil vložen na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, pa ne vpliva na dopustnost take tožbe, kot je razvidno že iz točke 39 te sodbe. Tako iz sodne prakse, ki izhaja iz sodbe z dne 29. novembra 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall in drugi/Komisija (C-176/06 P, neobjavljena, EU:C:2007:730), ni mogoče izpeljati nikakršne analogije.
- 46 Tretjič, glede poskusa Komisije na obravnavi, da svojo trditev utemelji s sodbo z dne 14. aprila 2005, Gaki-Kakouri/Sodišče (C-243/04 P, neobjavljena, EU:C:2005:238), v kateri je Sodišče v točkah 33 in 34 navedene sodbe preizkusilo pritožbeni razlog, ki se je nanašal na to, da je Splošno sodišče kršilo člen 48(1) svojega poslovnika v zvezi s prepozno vloženimi dokazi, zadošča ugotovitev, da je bil cilj tega pritožbenega razloga v navedeni zadevi doseči razglasitev ničnosti odločbe Splošnega sodišča v smislu člena 56, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, in sicer v tem primeru odločitve o utemeljenosti tožbe.
- 47 Vendar pa prav to ni predmet nasprotne pritožbe, ki jo je Komisija vložila v tej zadevi. Kot je namreč ta izrecno navedla v pritožbi, se z njo ne želi doseči razveljavitev izpodbijane sodbe, s katero je odločeno o utemeljenosti tožbe, temveč le sklepa, s katerim je Splošno sodišče ugodilo predlogu za intervencijo, ki ni „odločitev“ v smislu tega člena 56, prvi odstavek.
- 48 Četrtoč, Komisija trdi, da ima ugoditev predlogu za intervencijo na prvi stopnji samostojne pravne učinke, ki škodijo njenemu procesnemu položaju v okviru pritožbe. Intervenientka naj bi namreč lahko s svojimi trditvami razširila predmet spora pred Splošnim sodiščem, tako da bi morali tako Sodišče v pritožbenem postopku kot Splošno sodišče v primeru, da bi mu bila zadeva po razveljavitvi izpodbijane sodbe vrnjena v ponovno razsojanje, preučiti dodatne trditve. Poleg tega naj bi Splošno sodišče lahko brez vsakršnega sodnega nadzora Sodišča razvilo sodno prakso, v kateri se ne bi

spoštovali pogoji iz člena 40 Statuta Sodišča Evropske unije. Prav tako naj bi lahko intervenientka, ki ji je bila intervencija dopuščena v nasprotju s to določbo, zoper odločitev Splošnega sodišča vložila pritožbo.

- 49 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, zaradi ugoditve predlogu za intervencijo nikakor ne more priti do razširitve predmeta spora pred Splošnim sodiščem.
- 50 Stranka, ki ji je bila dovoljena intervencija v sporu pred Splošnim sodiščem, namreč v skladu s členom 40, četrti odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, ne more spremeniti predmeta spora, kot je omejen s predlogi in tožbenimi razlogi glavnih strank. Zato so dopustne le trditve intervenienta, ki spadajo v okvir, opredeljen s temi predlogi in tožbenimi razlogi (glej zlasti sodbi z dne 10. novembra 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisija, C-449/14 P, EU:C:2016:848, točka 114, in z dne 25. oktobra 2017, Komisija/Svet (CMR-15), C-687/15, EU:C:2017:803, točka 23). Intervenient nima pravice navajati novih tožbenih razlogov, ki bi bili drugačni od razlogov, ki jih je podala tožeča stranka (sodba z dne 10. novembra 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisija, C-449/14 P, EU:C:2016:848, točka 121).
- 51 Dalje, glede trditve Komisije, da bi lahko ugoditev predlogu za intervencijo vplivala na njeno pravico do učinkovitega sodnega varstva, je treba poudariti, da se s pravom Unije, zlasti s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v povezavi z jamstvi iz člena 18 in člena 19(2) te listine, ne zahteva dvostopenjsko sodno varstvo. Pomemben je namreč le obstoj pravnega sredstva pred sodiščem. Načelo učinkovitega sodnega varstva tako posamezniku zagotavlja pravico do dostopa do sodišča, ne pa do večstopenjskega sodnega varstva (glej zlasti sodbe z dne 28. julija 2011, Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, točka 69; z dne 30. maja 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, točka 44, in z dne 19. junija 2018, Gnandi, C-181/16, EU:C:2018:465, točka 57).
- 52 V obravnavanem primeru pa ni sporno, da je Komisija – ob upoštevanju zahtev iz člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije – pred Splošnim sodiščem lahko podala svoja stališča o dopustnosti predloga za intervencijo.
- 53 Poudariti je treba tudi, da bi lahko Komisija, če bi Splošno sodišče ugodilo ničnostni tožbi, ki jo je vložila tožeča stranka, v okviru pritožbe izpodbijala trditve, ki jih je intervenientka navedla v podporo predlogom tožeče stranke in ki bi jih Splošno sodišče morda štelo za utemeljene.
- 54 Nazadnje, stranka, ki se ji dovoli intervencija pred Splošnim sodiščem, ki ni država članica ali institucija Evropske unije, na podlagi člena 56, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije sicer pridobi status „stranke“ za vložitev pritožbe pri tem sodišču in lahko na tej podlagi navede vse pritožbene razloge, da bi izpodbila zakonitost izpodbijane odločbe. Iz te določbe izhaja tudi, da ima intervenient pred Splošnim sodiščem – ki se torej šteje za „stranko“ pred tem sodiščem, in ne več za „intervenienta“ – na podlagi člena 172 Poslovnika Sodišča pravico, da kadar neka druga stranka vloži pritožbo, vloži odgovor na pritožbo (sodba z dne 11. februarja 1999, Antillean Rice Mills in drugi/Komisija, C-390/95 P, EU:C:1999:66, točke od 20 do 22).
- 55 Vendar pa je treba ugotoviti, da lahko na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije v okviru pritožbenega postopka intervenira vsakdo, če lahko izkaže upravičen interes za rešitev Sodišču predložene zadeve. Poleg tega lahko v skladu s členom 56, drugi odstavek, tega statuta intervenient pred Splošnim sodiščem pritožbo vloži le, če dokaže, da ga odločitev Splošnega sodišča neposredno zadeva. Nazadnje in vsekakor, kot je razvidno že iz točke 53 te sodbe, lahko vsaka stranka v pritožbenem postopku izpodbija tožbene razloge in trditve, ki jih je intervenient, ki sodeluje v tem postopku, navedel pred Splošnim sodiščem.
- 56 Zato je treba nasprotno pritožbo Komisije zavreči kot nedopustno.

Glavna pritožba

- 57 Pritožnica, ki jo podpira Freistaat Sachsen, v pritožbi navaja dva razloga. Prvi pritožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 107(3) PDEU. Drugi pritožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 288 PDEU, člena 3 in člena 13(1) Uredbe št. 800/2008 ter načela prepovedi diskriminacije.

Prvi pritožbeni razlog

- 58 Pritožnica s prvim pritožbenim razlogom, ki je razdeljen na štiri dele, trdi, da je Splošno sodišče kršilo člen 107(3) PDEU, ker je v točkah od 145 do 149 izpodbijane sodbe odločilo, da zadevna pomoč ni bila nujna, zgolj zato, ker je njen znesek v nasprotju s točko 33 sporočila iz leta 2009 presegel razliko med neto stroški naložbe v regiji, ki prejema pomoč, in neto stroški naložbe v drugi regiji, ne da bi preverilo, ali je bila zaradi te pomoči izkrivljena konkurenca.

Prvi, drugi in tretji del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 59 Pritožnica s prvim delom prvega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita, da se je oprlo na domnevo, da kakršna koli pomoč, ki ni nujna za izravnavo razlike v stroških med naložbo v regijo, ki prejema pomoč, in naložbo v drugo regijo, povzroči izkrivljanje konkurence.
- 60 Taka domneva naj bi bila v nasprotju s členom 107 PDEU, saj naj bi bilo treba pri presoji pomoči ob upoštevanju te določbe preučiti nevarnost izkrivljanja konkurence v smislu člena 107(1) PDEU, določiti posledice pomoči v okoliščinah obravnavane zadeve v skladu s členom 107(3)(c) PDEU ter pretehtati negativne in pozitivne učinke pomoči. Komisija naj bi bila torej zavezana opredeliti zadevni trg in opredeliti položaj pritožnice na tem trgu.
- 61 Pritožnica z drugim delom prvega pritožbenega razloga trdi, da izpodbijana sodba ni v skladu s sodno prakso Sodišča.
- 62 Iz nje – zlasti iz točke 57 sodbe z dne 30. aprila 2009, Komisija/Italija in Wam (C-494/06 P, EU:C:2009:272) – naj bi namreč izhajalo, da je Komisija dolžna preučiti, ali lahko pomoči prizadenejo trgovino med državami članicami in izkrivljajo konkurenco, pri čemer mora v svojem sklepu navesti upoštevne podatke o njihovih predvidljivih učinkih.
- 63 Poleg tega naj bi Sodišče v točki 41 sodbe z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi (C-526/14, EU:C:2016:570), presodilo, da sprejetje sporočila Komisije ne razbremeni obveznosti preučitve posebnih okoliščin, ki jo ima pri uporabi člena 107(3) PDEU.
- 64 Nazadnje, iz sodbe z dne 6. septembra 2017, Intel/Komisija (C-413/14 P, EU:C:2017:632), naj bi izhajalo, da ker so pravila o državnih pomočeh del pravil o konkurenci iz Pogodbe DEU, ne bi bilo dosledno, če bi se pri uporabi člena 107 PDEU opustila preučitev učinkov pomoči glede na to, da se taka preučitev zahteva pri uporabi členov 101 in 102 PDEU.
- 65 Pritožnica s tretjim delom prvega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita, da je napačno uporabilo pravo, ker ni odločilo, da Komisija v okviru formalnega postopka preiskave, določenega v členu 108(2) PDEU, ni izvedla svojih preiskovalnih pooblastil, da bi odstranila negotovosti v zvezi z opredelitvijo zadevnega trga in njenim položajem na njem in to kljub temu, da bi bilo mogoče že s temi elementi utemeljiti uvedbo tega postopka.

- 66 Iz sporočila iz leta 2009 naj bi bilo namreč razvidno, da je Komisija dolžna opredeliti zadevne trge in da se mora, če se morebitni veliki tržni deleži štejejo za kazalnik izkrivljanja konkurence, njihova ocena natančneje razdelati v okviru poglobljene presoje.
- 67 Če bi Komisija v obravnavanem primeru pravilno opredelila zadevni trg in tržne deleže, bi morala ugotoviti, da na trgovino ni moglo biti vpliva na način, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi v smislu člena 107(3)(c) PDEU, in naj zato ne bi ocenila, da je treba znesek pomoči znižati.
- 68 Komisija meni, da prvi, drugi in tretji del prvega pritožbenega razloga niso dopustni, pri čemer v bistvu trdi, da pomenijo nove razloge ali ne izpolnjujejo zahtev iz Poslovnika Sodišča. Komisija meni, da ti deli prvega pritožbenega razloga nikakor niso utemeljeni.

– *Presoja Sodišča*

- 69 Na prvem mestu je treba v zvezi s preizkusom dopustnosti prvega, drugega in tretjega dela prvega pritožbenega razloga najprej opozoriti, da se v skladu s členom 170(1) Poslovnika Sodišča s pritožbo ne more spreminjati predmet spora pred Splošnim sodiščem. Pristojnost Sodišča v okviru pritožbe je namreč omejena na presojo pravnih ugotovitev o razlogih, o katerih se je razpravljalo na prvi stopnji. Stranka torej pred Sodiščem ne more prvič navesti razloga, ki ga ni navedla pred Splošnim sodiščem, ker bi ji to omogočalo, da Sodišču, katerega pristojnost glede pritožb je omejena, predloži spor, katerega predmet je širši od tistega, o katerem je odločalo Splošno sodišče (glej v tem smislu zlasti sodbi z dne 17. septembra 2015, Total/Komisija, C-597/13 P, EU:C:2015:613, točka 22, ter z dne 20. decembra 2017, Comunidad Autónoma de Galicia in Retegal/Komisija, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, točka 88).
- 70 Vendar v obravnavanem primeru Komisija pritožnici napačno očita, da je v fazi te pritožbe prvič navedla kršitev člena 107(1) PDEU v utemeljitev prvega, drugega in tretjega dela prvega tožbenega razloga. Čeprav se pritožnica v utemeljitvi, ki jo navaja v podporo temu delu prvega pritožbenega razloga, sklicuje na to določbo, je treba namreč ugotoviti, da pritožnica s to trditvijo Splošnemu sodišču nedvoumno očita, da je kršilo člen 107(3) PDEU – ne pa navedene določbe – ker naj bi v izpodbijani sodbi pri preizkusu združljivosti pomoči napačno presodilo nujnost te pomoči.
- 71 Na drugem mestu je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča iz člena 256(1), drugi pododstavek, PDEU, člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije in člena 168(1)(d) Poslovnika Sodišča izhaja, da je treba v pritožbi natančno navesti izpodbijane dele sodbe, katerih razveljavitev se predlaga, ter pravne trditve, ki ta predlog posebej utemeljujejo. V zvezi s tem je v členu 169(2) tega poslovnika določeno, da se v okviru navajanih razlogov in pravnih trditev natančno opredelijo izpodbijani deli obrazložitve odločbe Splošnega sodišča (sodba z dne 20. septembra 2016, Mallis in drugi/Komisija in ECB, od C-105/15 P do C-109/15 P, EU:C:2016:702, točki 33 in 34 ter navedena sodna praksa).
- 72 Komisija pa v obravnavanem primeru napačno trdi tudi, da prvi in tretji del prvega pritožbenega razloga nista v skladu s temi zahtevami. Iz trditev, ki jih je pritožnica navedla v utemeljitev tega dela prvega pritožbenega razloga, je namreč jasno razvidno, da Splošnemu sodišču z izrecnim sklicevanjem na točke od 145 do 149 izpodbijane sodbe očita, da je napačno uporabilo pravo, ker pri preizkusu združljivosti zadevne pomoči, prvič, ni preučilo, ali bi ta lahko povzročila izkrivljanje konkurence na zadevnem trgu, in drugič, ni opredelilo zadevnega trga ter njenega položaja na tem trgu.
- 73 Nazadnje je treba na tretjem mestu glede trditve Komisije, da drugi del prvega pritožbenega razloga ni dopusten, ker temelji na kršitvi člena 107(3) PDEU, ugotoviti, da na podlagi trditev te institucije, s katerimi pritožnica očita, da je navedla „vsebinsko nedopusten pritožbeni razlog“, ni mogoče ugotoviti razloga, zaradi katerega naj bi bil ta del nedopusten.

- 74 Iz tega sledi, da so prvi, drugi in tretji del prvega pritožbenega razloga dopustni.
- 75 V zvezi z utemeljenostjo tega dela prvega pritožbenega razloga je treba spomniti, da je Splošno sodišče v okviru preizkusa očitkov pritožnice v zvezi z združljivostjo zadevne regionalne pomoči v korist velikega naložbenega projekta z vidika člena 107(3) PDEU v točkah od 83 do 142 izpodbijane sodbe, ki niso predmet te pritožbe, najprej ugotovilo, da spodbujevalni učinek in sorazmernost zadevne pomoči, ki je znašala 49 milijonov EUR, v skladu s točkami 21, 22, 25 in 33 sporočila iz leta 2009 ustrezata razliki med neto stroški naložbe v Münchnu (Nemčija) in neto stroški naložbe v Leipzigu, ki je bila v tem primeru, kot je med drugim razvidno iz točk 119 in 131 te sodbe, 17 milijonov EUR.
- 76 Poleg tega je Splošno sodišče v točkah od 143 do 150 izpodbijane sodbe zavrnilo očitke pritožnice v zvezi s tem, da Komisija ni preučila obstoja izkrivljanja konkurence. Splošno sodišče je v zvezi s tem v točkah 145 in 146 te sodbe presodilo, da je Komisija, ker sorazmernost zadevne pomoči v skladu s točko 33 sporočila iz leta 2009 za del te pomoči, ki je presegal znesek 17 milijonov EUR, ni bila dokazana, lahko predpostavljala obstoj negativnega učinka te pomoči v obliki možnega izkrivljanja konkurence. Splošno sodišče je v točkah od 147 do 149 navedene sodbe ugotovilo, da je ta presoja med drugim podkrepjena s točkama 7 in 52 tega sporočila, iz katerih naj bi po njegovem mnenju izhajalo, da mora Komisija pozitivne in negativne učinke pomoči, na katero se to sporočilo nanaša, pretehtati le, če je ugotovila, da je bila pomoč nujna kot spodbuda za izvajanje naložbe v zadevni regiji. Splošno sodišče je na podlagi tega sklenilo, da Komisiji v obravnavanem primeru ni bilo treba izvesti ekonomske analize dejanskega položaja na zadevnem trgu.
- 77 Pritožnica želi s trditvami, navedenimi v utemeljitev prvega, drugega in tretjega dela prvega pritožbenega razloga zgoraj navedeno presojo v bistvu izpodbiti s tem, da Splošnemu sodišču očita, da je razsodilo, da zadevna pomoč ni bila v skladu z zahtevo sorazmernosti, kot je določena v točki 33 sporočila iz leta 2009, zgolj zato, ker je znesek te pomoči v nasprotju s to določbo presejal razliko med neto stroški naložbe v regiji, ki prejema pomoč, in neto stroški naložbe v drugi regiji, ne da bi po tehtanju pozitivnih in negativnih učinkov te pomoči dokazalo, da je bila zaradi te pomoči konkurenca na zadevnem trgu izkrivljena.
- 78 Ugotoviti je treba, da pritožnica s temi trditvami ne izpodbija veljavnosti sporočila iz leta 2009 glede na pravila Pogodbe DEU, med katerimi je tudi člen 107(3). Natančneje, ugotoviti je treba, da pritožnica s to pritožbo ne želi izpodbiti odločitve sodišča iz točke 96 izpodbijane sodbe, da njene trditve, ki jih je v zvezi s tem navedla na prvi stopnji, zavrže kot nedopustne.
- 79 V tem okviru je treba pri presoji tega pritožbenega razloga spomniti, da je presoja združljivosti ukrepov pomoči z notranjim trgov na podlagi člena 107(3) PDEU v izključni pristojnosti Komisije, ki deluje pod nadzorom sodišč Unije (sodba z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 37 in navedena sodna praksa).
- 80 V zvezi s tem ima Komisija široko diskrecijsko pravico, katere izvrševanje zajema kompleksne ekonomske in socialne ocene (sodba z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 38 in navedena sodna praksa).
- 81 Pri izvrševanju te diskrecijske pravice lahko Komisija sprejme smernice za določitev meril, na podlagi katerih namerava presojati združljivost ukrepov pomoči, ki jih načrtujejo države članice, z notranjim trgov (sodba z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 39).
- 82 Komisija se s tem, da sprejme taka pravila ravnanja in da z njihovo objavo razglasi, da jih bo v prihodnje uporabljala v primerih, na katere se nanašajo, sama omeji pri izvrševanju te diskrecijske pravice in od teh pravil načeloma ne more odstopiti, saj bi sicer lahko bila sankcionirana zaradi kršitve splošnih pravnih načel, kot sta načelo enakega obravnavanja ali načelo varstva legitimnih pričakovanj (sodba z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 40 in navedena sodna praksa).

- 83 Komisija se s sprejetjem pravil ravnanja, kot pravilno poudarja pritožnica, sicer res ne more odreči izvajanju diskrecijske pravice, ki jo ima na podlagi člena 107(3) PDEU. Zato sprejetje sporočila iz leta 2009 Komisije ne razbremeni obveznosti preverjanja posebnih izrednih okoliščin, ki jih v posameznem primeru uveljavlja neka država članica v okviru predloga neposredne uporabe člena 107(3) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 84 Vendar pa v obravnavanem primeru, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 60 sklepnih predlogov, niti pritožnica niti Freistaat Sachsen nista trdili, da je Zvezna republika Nemčija navedla posebne okoliščine, s katerimi bi za dejansko stanje v obravnavani zadevi utemeljila neposredno uporabo člena 107(3) PDEU.
- 85 V okviru te pritožbe pa ni sporno, da je Splošno sodišče v točkah od 83 do 142 izpodbijane sodbe pravilno razsodilo, da zadevna pomoč, kot izhaja iz točke 75 te sodbe, ni bila v skladu z zahtevo sorazmernosti, kot je določena v točki 33 sporočila iz leta 2009, ker je znesek te pomoči presegel razliko med neto stroški naložbe v Münchnu in neto stroški naložbe v Leipzigu, to je razliko, ki je presegala znesek pomoči, ki je bila v skladu s točkami 21, 22 in 25 navedenega sporočila priznana kot nujna. Kot je Splošno sodišče navedlo v točkah 118 in 145 izpodbijane sodbe, morata biti namreč v skladu s točko 29 navedenega sporočila za to „da bi bila regionalna pomoč sorazmerna, [...] znesek in intenzivnost pomoči omejena na najmanjšo vrednost, ki je potrebna za izvedbo naložb v regiji prejemnici pomoči“.
- 86 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče pravilno razlagalo točko 52 sporočila iz leta 2009, ko je v točki 148 izpodbijane sodbe ugotovilo, da Komisiji ni bilo treba pretehtati pozitivnih učinkov te pomoči, ki se v skladu s točkami od 11 do 36 tega sporočila ugotovijo s preučitvijo spodbujevalnega učinka in sorazmernosti pomoči na eni strani in negativnih učinkov te pomoči, ki se v skladu s točkami od 37 do 51 navedenega sporočila ugotovijo s preučitvijo učinkov te pomoči na konkurenco na zadevnem trgu, na drugi.
- 87 Iz besedila točke 52 sporočila iz leta 2009 sicer res izhaja, da Komisiji, če je ugotovila, da pomoč ni nujna „kot spodbuda“ za izvajanje naložb v zadevni regiji, ni treba pretehtati pozitivnih in negativnih učinkov regionalne pomoči za velike naložbene projekte.
- 88 Vendar, kot je razvidno že iz točke 85 te sodbe in kot je Splošno sodišče v bistvu poudarilo v točkah 108 in 128 izpodbijane sodbe ter česar pritožnica v okviru te pritožbe ne izpodbija, se pogoj v zvezi s spodbujevalnim učinkom pomoči v obravnavanem primeru ujema s pogojem v zvezi s sorazmernostjo pomoči, saj znesek zadevne pomoči, za katerega se šteje, da izpolnjuje ta zadnjenavedeni pogoj, ustreza natančno znesku, ki je potreben za spodbujevalni učinek.
- 89 Poleg tega, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 51 sklepnih predlogov, pomoči, katere znesek presega to, kar je nujno za izvedbo naložbe v regiji, ki prejema pomoč, ni mogoče razglasiti za združljivo že samo glede na to, da nima negativnih učinkov na konkurenco.
- 90 Ker je Splošno sodišče ugotovilo, da zadevna pomoč ni bila v skladu z zahtevo sorazmernosti, kot je določena v točki 33 sporočila iz leta 2009, je zato v točki 146 izpodbijane sodbe lahko pravilno sklenilo, da je Komisija v skladu s točko 52 tega sporočila v okviru preizkusa združljivosti zadevne pomoči glede na pogoje iz navedenega sporočila lahko domnevala, da ta pomoč povzroča izkrivljanje konkurence na zadevnem trgu.
- 91 Iz tega izhaja, da Komisija iz istih razlogov tudi ni bila zavezana, da pri presoji združljivosti zadevne pomoči glede na te pogoje opredeli zadevni trg. Splošno sodišče torej ni napačno uporabilo prava, ko je v točki 149 izpodbijane sodbe presodilo, da Komisiji pri tej presoji ni bilo treba določiti položaja pritožnice na tem trgu.

- 92 Pojasniti je treba, da iz navedenega – v nasprotju s trditvami pritožnice – nikakor ne izhaja, da bi bila Komisija tako opravičena obveznosti, da pri opredelitvi nekega ukrepa za „državno pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU dokaže, da ta izpolnjuje vse pogoje iz te določbe, zlasti da ta ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljaj konkurenco (glej zlasti sodbo z dne 21. decembra 2016, Komisija/World Duty Free Group in drugi, C-20/15 P in C-21/15 P, EU:C:2016:981, točka 53).
- 93 Spomniti je namreč treba, da je pogoj za preizkus združljivosti nacionalnega ukrepa v skladu s členom 107(3) PDEU vsekakor to, da ta ukrep pomeni „državno pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU.
- 94 Iz tega izhaja, da mora Komisija za ugotovitev obstoja „državne pomoči“ v smislu člena 107(1) PDEU to, ali bi zadevni ukrep lahko izkrivljaj konkurenco, preučiti tako, da v svoji odločitvi navede vse upoštevne kazalce v zvezi s predvidljivimi učinki te pomoči (sodba z dne 30. aprila 2009, Komisija/Italija in Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, točka 57).
- 95 Vendar je treba spomniti, da pritožnica – kot je bilo ugotovljeno v točki 70 te sodbe – niti v utemeljitev tega pritožbenega razloga niti v utemeljitev drugega pritožbenega razloga ni podala nobene trditve v zvezi s kršitvijo člena 107(1) PDEU.
- 96 Zato je treba prvi, drugi in tretji del prvega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljene.

Četrty del prvega pritožbenega razloga

– Trditve strank

- 97 Pritožnica s četrty delom prvega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče izkrivilo dejstva in dokaze, ker je ugotovilo, da bi bila pomoč v višini 17 milijonov EUR zadostna za spodbuditev odločitve o naložbi. Pomoč v takem znesku naj se namreč v postopku odločanja pritožnice ne bi upoštevala, saj je bila odločitev o izbiri območja sprejeta zaradi dodelitve pomoči v višini približno 50 milijonov EUR.
- 98 Komisija trdi, da četrty del prvega pritožbenega razloga ni dopusten in da nikakor ni utemeljen.

– Presoja Sodišča

- 99 Spomniti je treba, da mora pritožnik v skladu z ustaljeno sodno prakso na podlagi člena 256 PDEU, člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije in člena 168(1)(d) Poslovnika Sodišča natančno navesti elemente, ki naj bi jih Splošno sodišče izkrivilo, in dokazati napake pri analizi, ki so po njegovem mnenju povzročile, da je izkrivilo dokaze. Poleg tega mora biti izkrivljanje očitno razvidno iz listin v spisu, ne da bi bilo treba na novo presojati dejstva in dokaze (glej zlasti sodbo z dne 6. novembra 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija, Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori in Komisija/Ferracci, od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873, točka 86).
- 100 V obravnavanem primeru pa je treba ugotoviti, da pritožnica Splošnemu sodišču očita zgolj to, da je izkrivilo dejstva in dokaze, ker je ugotovilo, da je bila pomoč v višini 17 milijonov EUR zadostna za spodbuditev odločitve o naložbi, pri čemer v nasprotju z zahtevami, navedenimi v točki 71 te sodbe, ni navedla niti točk obrazložitve izpodbijane sodbe, ki jih izpodbija, niti razlogov, zaradi katerih naj bi Splošno sodišče v zvezi s tem prišlo do ugotovitev, ki so v očitnem nasprotju z vsebino listin v spisu ali tem listinam pripisalo vsebino, ki je očitno nimajo.
- 101 Iz tega izhaja, da želi pritožnica pod krinko, da Splošnemu sodišču očita izkrivljanje, v resnici doseči, da bi Sodišče opravilo ponovno presojo dejstev in dokazov ter jo tako nadomestilo presojo Splošnega sodišča, za kar pa Sodišče v okviru pritožbe ni pristojno.

- 102 Četrty del prvega pritožbenega razloga je treba zato zavreči kot nedopusten.
- 103 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba prvi pritožbeni razlog deloma zavreči kot nedopusten, deloma pa zavriniti kot neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 104 Pritožnica z drugim pritožbenim razlogom, ki ima dva dela, Splošnemu sodišču očita, da je večkrat napačno uporabilo pravo, ker je v točkah od 165 do 181 izpodbijane sodbe razsodilo, da je Komisija zadevno pomoč upravičeno omejila na znesek, ki je nižji od praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008.
- 105 Pritožnica s prvim delom drugega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče s tem v izpodbijani sodbi kršilo člen 288 PDEU ter člen 3 in člen 13(1) te uredbe.
- 106 Kar zadeva na prvem mestu kršitev člena 288 PDEU, pritožnica Splošnemu sodišču očita, da je Komisiji dovolilo, da s sprejetjem spornega sklepa odstopi od Uredbe št. 800/2008, ker naj bi bila razglasitev združljivosti zadevne pomoči iz člena 13(1) te uredbe omejena na preprosto domnevo.
- 107 Trdi, da čeprav je Komisija pristojna, da priglašeno pomoč razglasi za nezdružljivo z notranjim trgovom, če znesek te pomoči presega prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, naj bi spoštovanje hierarhije pravnih norm nasprotovalo temu, da bi lahko ta institucija del take pomoči, ki ne presega tega praga, razglasila za nezdružljiv. V zvezi s tem naj Splošno sodišče ne bi upoštevalo dejstva, da je Komisija s sprejetjem te uredbe na države članice prenesla pristojnost za presojo združljivosti pomoči, katerih znesek ne presega navedenega praga.
- 108 Uredba št. 800/2008 naj bi namreč temeljila na celoviti presoji pozitivnih in negativnih učinkov regionalnih pomoči, zlasti morebitnega izkrivljanja konkurence, ki bi nastalo zaradi teh pomoči. Ta celovita presoja naj bi bila v členu 6(2) te uredbe določena z določitvijo praga, v višini katerega naj bi cilja regionalnega razvoja in kohezije pretehtala nad morebitnim izkrivljanjem konkurence. Navedena uredba naj bi tako zavezujoče pojasnila tehtanje med pozitivnimi in negativnimi učinki regionalnih pomoči, ki se zahteva s členom 107(3)(c) PDEU.
- 109 Iz tega naj bi izhajalo, da Uredba št. 800/2008 upravičenim podjetjem podeljuje pravico, da se pomoči, dodeljene v skladu s to uredbo, štejejo za združljive z notranjim trgovom. Tako naj bi navedena uredba državam članicam dala možnost, da bodisi priglasijo pomoč, katere znesek presega v njej določen prag za posamično priglasitev, bodisi da pomoč, ki takega praga ne presega, dodelijo brez take priglasitve. Pristop, ki ga je Splošno sodišče uporabilo v izpodbijani sodbi, pa naj bi vodil do tega, da država članica, ki priglasijo pomoč, ki presega navedeni prag, izgubi ugodnost skupinske izjeme iz Uredbe št. 800/2008, ker se z njim taka pomoč pogojuje s presojjo Komisije. Tak rezultat naj bi bil v nasprotju z navedbo v opombi točke 56 sporočila iz leta 2009, v skladu s katero je pomoč še vedno mogoče dodeliti v višini praga za posamično priglasitev.
- 110 Ta razlaga naj bi bila podprta s členom 7(2) in (3) Uredbe št. 659/1999, ki določa možnost, da zadevna država članica priglašen ukrep spremeni med formalnim postopkom preiskave. Država članica torej ne more biti prisiljena, da se za to, da bi bila upravičena do odobritve tega, da dodeli pomoč, ki ne presega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, odpove priglasitvi. Uvodna izjava 7 te zadnje navedene uredbe naj bi prav tako temeljila na medsebojni odvisnosti med postopkom posamične priglasitve in skupinsko izjemo, saj mora Komisija v skladu s to uvodno izjavo pomoči v okviru postopka posamične priglasitve presoditi ob upoštevanju pogojev iz navedene uredbe.

- 111 Ta trditev naj bi bila potrjena tudi v sodni praksi v zvezi s shemami pomoči, kot to izhaja zlasti iz sodbe z dne 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija (T-127/99, T-129/99 in T-148/99, EU:T:2002:59, točki 228 in 229), v kateri je Splošno sodišče ugotovilo, da lahko Komisija nad individualno pomočjo, ki ni v celoti zajeta z odločbo o odobritvi zadevne splošne sheme pomoči, izvede nadzor le, če dodeljena subvencija presega v tej odločbi določeno zgornjo mejo.
- 112 Kar zadeva na drugem mestu kršitev člena 3 in člena 13(1) Uredbe št. 800/2008, pritožnica trdi, da iz teh določb izhaja, da je pomoč, katere znesek ne presega praga za posamično priglasitev in ki izpolnjuje pogoje iz te uredbe, združljiva z notranjim trgov. Tako pomoč naj bi bilo torej treba šteti za „obstoječo pomoč“ v smislu člena 1(b) Uredbe št. 659/1999 in naj je zato ne bi bilo treba priglasiti Komisiji v skladu s členom 108(3) PDEU.
- 113 Pritožnica z drugim delom drugega pritožbenega razloga trdi, da je z izpodbijano sodbo kršeno načelo prepovedi diskriminacije, saj naj bi njeni konkurenti na podlagi IZG lahko zahtevali dodelitev pomoči, ki ne presega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008.
- 114 Komisija meni, da drugi pritožbeni razlog ni dopusten, ker gre za nov razlog. Ta pritožbeni razlog naj nikakor ne bi bil utemeljen.

Presoja Sodišča

- 115 Pritožnica z drugim pritožbenim razlogom Splošnemu sodišču v bistvu očita, da je v nasprotju s členom 288 PDEU kršilo pristojnost držav članic ter kršilo tudi člen 3 in člen 13(1) Uredbe št. 800/2008 in načelo prepovedi diskriminacije, ker je v točkah od 165 do 181 izpodbijane sodbe presodilo, da je Komisija upravičeno ugotovila, da del zneska zadevne pomoči, ki ne dosega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) te uredbe za regionalne pomoči za velike naložbene projekte, ni združljiv z notranjim trgov.
- 116 S tem pritožbenim razlogom se torej trdi, da je bilo v izpodbijani sodbi napačno uporabljeno pravo, ker se ta nanaša na preizkus združljivosti dela zadevne pomoči, ki presega znesek te pomoči, za katerega se šteje, da je v skladu z zahtevo sorazmernosti, kot je določena v točki 33 sporočila iz leta 2009, in sicer znesek v višini 17 milijonov EUR, do višine navedenega praga za posamično priglasitev, ki v obravnavanem primeru, kot se strinjata stranki, znaša 22,5 milijona EUR.
- 117 V zvezi z dopustnostjo tega drugega pritožbenega razloga je treba ugotoviti, da se pritožnica, kot poudarja Komisija, v utemeljitev svoje tožbe pred Splošnim sodiščem sicer ni izrecno sklicevala na kršitev člena 288 PDEU ter člena 3 in člena 13(1) Uredbe št. 800/2008.
- 118 Vendar je iz besedila tožbe jasno razvidno, da je pritožnica, kot izhaja iz točk 162 in 163 izpodbijane sodbe, Komisiji v tožbi pred Splošnim sodiščem s tretjim tožbenim razlogom, ki ga je podala podredno in ki se je nanašal na „omejitev zneska pomoči na nižji znesek od tistega, ki je izvzet iz obveznosti priglasitve“, očitala, da je kršila „Uredbo št. 800/2008“. Pritožnica je v zvezi s tem trdila, da je treba pomoč v primeru priglasitve vedno šteti za združljivo do praga, od katerega nastane obveznost priglasitve, ki je določen s to uredbo, zaradi česar mora država članica nujno imeti možnost dodeliti pomoč do tega praga.
- 119 Poleg tega je pritožnica, kot izhaja iz izrecnega besedila tožbe, pred Splošnim sodiščem trdila, da Komisija z omejitvijo zneska pomoči na znesek, ki je nižji od praga, od katerega nastane obveznost priglasitve, in sicer na znesek 17 milijonov EUR, kršila pristojnosti Zvezne republike Nemčije, kar naj bi poleg tega povzročilo „nezakonito diskriminacijo [...] v primerjavi z drugimi prejemniki pomoči, ki [so lahko] na podlagi IZG pridobili pomoči v znesku 22,5 milijona EUR, ki so bile izvzete iz obveznosti priglasitve“.

- 120 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da pritožnica v nasprotju s sodno prakso, navedeno v točki 69 te sodbe, s tem razlogom uveljavlja nov pritožbeni razlog.
- 121 Iz tega izhaja, da je drugi pritožbeni razlog dopusten.
- 122 V zvezi z utemeljenostjo tega pritožbenega razloga je treba poudariti, da ta temelji na dvojni premisi, v skladu s katero naj bi Komisija s sprejetjem Uredbe št. 800/2008, prvič, na države članice prenesla pristojnost za presojo združljivosti državnih pomoči, katerih znesek ne presega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) te uredbe, z notranjim trgom, in drugič, take pomoči v skladu s členom 3 in členom 13(1) te uredbe razglasila za združljive z notranjim trgom, če izpolnjujejo vse v njej določene pogoje, pri čemer so te pomoči odobrene kot „obstoječe pomoči“ v smislu člena 1(b) Uredbe št. 659/1999.
- 123 Iz tega naj bi izhajalo, da naj bi bila Komisija, če pomoč presega ta prag za posamično priglasitev, pri preizkusu posamične priglasitve, opravljenem v skladu s členom 108(3) PDEU, na podlagi člena 107(3) PDEU pristojna le za presojo združljivosti dela te pomoči, ki presega navedeni prag. Komisija pa naj dela zneska te pomoči, ki je pod tem pragom, v končnem sklepu, sprejetem na podlagi te določbe, ne bi mogla razglasiti za nezdružljivega, saj naj tak sklep ne bi smel odstopati od člena 3 in člena 13(1) Uredbe št. 800/2008, sicer bi bil v nasprotju s členom 288 PDEU.
- 124 Vendar je treba ugotoviti, da je dvojna premisa, na kateri temelji ta trditev, napačna, ker z njo ni upoštevan sistem nadzora nad državnimi pomočmi, ki je bil uveden s Pogodbo DEU, in tudi ne področje uporabe Uredbe št. 800/2008.
- 125 Kar zadeva prvo od teh premis v zvezi s pristojnostjo Komisije in držav članic na področju nadzora nad državnimi pomočmi, je treba spomniti, da so države članice – kot je Splošno sodišče navedlo v točki 165 izpodbijane sodbe – v okviru sistema nadzora, uvedenega s Pogodbo DEU, na eni strani Komisiji dolžne priglasiti vsak ukrep, s katerim se podeli ali spremeni pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, in da na drugi strani v skladu s členom 108(3) PDEU takega ukrepa ne smejo izvesti, dokler ta institucija glede njega ne sprejme dokončne odločitve (glej zlasti sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 56 in navedena sodna praksa).
- 126 Ta obveznost zadevne države članice, da Komisiji priglasijo vsako novo pomoč, je natančneje določena v členu 2 Uredbe Sveta (ES) 659/1999 (sodba z dne 21. julija 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, točka 32).
- 127 Vendar je Svet, kot je v točkah od 167 do 169 izpodbijane sodbe poudarilo tudi Splošno sodišče, v skladu s členom 109 PDEU pooblaščen za sprejetje ustreznih uredb za uporabo členov 107 in 108 PDEU ter zlasti za določitev pogojev, pod katerimi se uporablja člen 108(3) PDEU, in vrst pomoči, izvzetih iz postopka, določenega z zadnjenavedeno določbo. Poleg tega lahko Komisija v skladu s členom 108(4) PDEU sprejme uredbe v zvezi z vrstami državnih pomoči, za katere je Svet v skladu s členom 109 PDEU določil, da so lahko izvzete iz postopka iz člena 108(3) PDEU. Tako je bila Uredba Sveta (ES) št. 994/98 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov [107 in 108 PDEU] za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 312), na podlagi katere je bila nato sprejeta Uredba št. 800/2008, sprejeta na podlagi člena 94 Pogodbe ES (postal člen 89 ES, zdaj člen 109 PDEU) (glej zlasti sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točki 57 in 58 ter navedena sodna praksa).
- 128 Iz tega izhaja, da se lahko država članica, kot je Splošno sodišče opozorilo v točki 170 izpodbijane sodbe – kljub obveznosti držav članic na podlagi Pogodb, da predhodno priglasijo vsak ukrep, s katerim se podeli ali spremeni nova pomoč, kar je eden od temeljnih elementov sistema nadzora na področju državnih pomoči – če ukrepi, ki jih sprejme, izpolnjujejo upoštevne pogoje iz Uredbe št. 800/2008, sklicuje na izvzete iz obveznosti priglasitve, določeno v členu 3 te uredbe. Nasprotno pa

je iz uvodne izjave 7 navedene uredbe razvidno, da je treba za državne pomoči, ki niso zajete s to uredbo, še naprej uporabljati obveznost priglasitve, določeno v členu 108(3) PDEU (glej zlasti sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 59 in navedena sodna praksa).

- 129 V obravnavanem primeru ni sporno, da zadevna pomoč presega upoštevni prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008 in da je zato že iz tega razloga taka pomoč, ki ne spada na področje uporabe te uredbe, izvzeta iz izjeme od obveznosti posamične priglasitve, določene zlasti v členu 3 in členu 13(1) navedene uredbe (glej po analogiji sodbo z dne 21. julija 2011, Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:515, točka 30).
- 130 Zato je morala zadevna država članica v tej zadevi Komisiji pomoč posamično priglasiti na podlagi člena 108(3) PDEU, pri čemer poleg tega ni sporno, da je Zvezna republika Nemčija to priglasitev tudi podala.
- 131 V skladu s to določbo se torej ta pomoč ni mogla izvesti, dokler Komisija v skladu s členom 7 Uredbe št. 659/1999 ni sprejela dokončne odločitve v zvezi z njo.
- 132 Glede presoje združljivosti take pomoči z notranjim trgom na podlagi člena 107(3) PDEU je treba spomniti, da ta presoja v skladu z ustaljeno sodno prakso, kot je že bilo ugotovljeno v točki 79 te sodbe, spada v izključno pristojnost Komisije, ki deluje pod nadzorom sodišč Unije.
- 133 V nasprotju s trditvami pritožnice Komisija s sprejetjem Uredbe št. 800/2008 te pristojnosti za pomoči, na katere se navedena uredba nanaša in katerih znesek ne presega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) te uredbe, ni prenesla na države članice.
- 134 Prvič, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 100 sklepnih predlogov, Komisija, ker ji je bila ta pristojnost s primarnim pravom Unije v členih 107 in 108 PDEU podeljena kot izključna pristojnost, od nje namreč ne more odstopati s sprejetjem uredbe, in sicer niti za posamezno vrsto pomoči.
- 135 Drugič, ugotoviti je treba, da se je Komisija z Uredbo št. 800/2008 v bistvu omejila, da pristojnosti, ki so ji bile podeljene s členom 107(3) PDEU, za vse pomoči, ki izpolnjujejo pogoje iz te uredbe, izvaja *ex ante* (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 65).
- 136 Zato so v Uredbi št. 800/2008, kot je razvidno iz njenih uvodnih izjav od 2 do 4, določena splošna merila za združljivost, ki so bila oblikovana na podlagi izkušenj, ki jih je Komisija pridobila pri uporabi členov 107 in 108 PDEU. Če so ta merila izpolnjena, je zadevna pomoč – zlasti v skladu s členom 3 in členom 13(1) te uredbe – združljiva z notranjim trgom v smislu člena 107(3) PDEU in izvzeta iz obveznosti priglasitve, določene v členu 108(3) PDEU.
- 137 Vendar, kadar je prošnja za pomoč v skladu z Uredbo št. 800/2008 naslovljena na pristojni organ države članice, bo le ta nacionalni organ ob upoštevanju predloženih elementov preveril, ali zaprosena pomoč izpolnjuje vse upoštevne pogoje, določene v tej uredbi (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točke od 66 do 93).
- 138 Kot pa je Sodišče že presodilo, je država članica oproščena obveznosti priglasitve le, če ukrep pomoči, ki ga je sprejela država članica, dejansko izpolnjuje vse upoštevne pogoje iz Uredbe št. 800/2008. Nasprotno pa je pomoč, ki je bila dodeljena na podlagi te uredbe, pri čemer niso bili izpolnjeni vsi pogoji, določeni za upravičenost do nje, dodeljena ob kršitvi obveznosti priglasitve in jo je treba šteti za nezakonito (sodba z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 99).

- 139 V takem položaju morajo v skladu s sodno prakso Sodišča tako nacionalna sodišča kot tudi upravni organi držav članic zagotoviti, da se izpeljejo vse posledice kršitve člena 108(3), zadnji stavek, PDEU, zlasti v zvezi z veljavnostjo izvedbenih aktov in izterjavo pomoči, dodeljenih ob kršitvi te določbe (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točke od 89 do 92, 100 in 130).
- 140 Poleg tega mora Komisija v skladu s členom 10(1) Uredbe št. 659/1999 bodisi na lastno pobudo bodisi v okviru pritožbe, ki jo je vložila zadevna stranka, ob upoštevanju členov 107 in 108 PDEU preučiti tako pomoč, ki je bila dodeljena v nasprotju z Uredbo št. 800/2008 (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 114).
- 141 Čeprav je Komisija pooblaščenca za sprejetje uredb o izjemah za posamezne vrste pomoči, da zagotovi učinkovit nadzor pravil o konkurenci na področju državnih pomoči in poenostavi delovanje uprave, pa se s temi uredbami nikakor ne sme oslabiti njena nadzorna pristojnost na tem področju (glej v tem smislu sodbi z dne 21. julija 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, točka 38, in z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 60).
- 142 Iz tega izhaja, da Komisija s sprejetjem Uredbe št. 800/2008 nacionalnim organom ni podelila nobene pristojnosti za sprejemanje dokončnih odločitev v zvezi z obsegom izjeme od obveznosti priglasitve in torej v zvezi s presojo pogojev iz te uredbe, ki jo je treba opraviti v primeru take izjeme. Navedeni organi so s tega vidika na enaki ravni kot potencialni upravičenci do pomoči in se morajo prepričati, da so njihove odločitve v skladu z navedeno uredbo (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točki 101 in 102).
- 143 Zato, če nacionalni organ pomoč dodeli ob napačni uporabi Uredbe št. 800/2008, to stori v nasprotju z določbami te uredbe in člena 108(3) PDEU (sodba z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 103).
- 144 Splošno sodišče torej ni napačno uporabilo prava, ker je v točki 177 izpodbijane sodbe razsodilo, da kadar država članica meni, da pomoč izpolnjuje pogoje iz Uredbe št. 800/2008, velja za to pomoč kvečjemu domneva o združljivosti z notranjim trgov. V skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 139 in 140 te sodbe, je namreč mogoče skladnost take pomoči z navedenimi pogoji izpodbijati tako pred nacionalnim sodiščem ali nacionalnim organom kot tudi pred Komisijo.
- 145 V zvezi s tem je treba poleg tega spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča ni možno, da bi lahko nacionalni organ v razmerju do prejemnika pomoči, ki je bila na podlagi Uredbe št. 800/2008 dodeljena nepravilno, ustvaril legitimna pričakovanja glede zakonitosti te pomoči. Podjetja, ki so upravičena do pomoči, bi lahko namreč ob upoštevanju obveznega nadzora nad državnimi pomočmi, ki ga izvaja Komisija na podlagi člena 108 PDEU, legitimno pričakovanje glede zakonitosti pomoči načeloma imela le, če so bile te dodeljene v skladu s postopkom, določenim v tem členu (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 98 in navedena sodna praksa).
- 146 Iz tega izhaja, da Uredba št. 800/2008 ne vpliva na izključno pristojnost Komisije, da na podlagi člena 107(3) PDEU opravi presojo združljivosti pomoči, dodeljene na podlagi te uredbe. Komisija je torej edina, ki ima pravico, da na podlagi te določbe tako pomoč razglasi za združljivo z notranjim trgov, in to ne glede na to, ali znesek te pomoči presega prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) navedene uredbe.
- 147 V zvezi z drugo premiso, navedeno v točki 122 te sodbe, ki se nanaša na področje uporabe Uredbe št. 800/2008 in v skladu s katero naj bi Komisija s sprejetjem te uredbe državne pomoči, katerih znesek ne presega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) navedene uredbe, razglasila za združljive z notranjim trgov, če izpolnjujejo vse pogoje, določene s to uredbo, pri čemer so bile te pomoči

odobrene kot „obstoječe pomoči“ v smislu člena 1(b) Uredbe št. 659/1999, je treba spomniti, da člen 3 in člen 13(1) Uredbe št. 800/2008 sicer določata, da so pomoči, ki izpolnjujejo pogoje iz te uredbe, „združljive“ z notranjim trgovom v smislu člena 107(3) PDEU.

- 148 Vendar pa v nasprotju s trditvami pritožnice iz tega ne izhaja, da je treba tako pomoč šteti za „odobreno“ kot „obstoječo“ v smislu člena 1(b)(ii) Uredbe št. 659/1999. V skladu s to določbo morata namreč shemo pomoči ali individualno pomoč za to, da se lahko opredelita kot taki, odobriti „Komisija ali Svet“.
- 149 Za pomoč, ki jo država članica dodeli na podlagi Uredbe št. 800/2008, pa ni mogoče šteti, da jo je odobrila Komisija. Kot je razvidno iz točk od 137 do 142 te sodbe, so namreč pristojni nacionalni organi tisti, ki preverijo, ali pomoč, odobrena na podlagi te uredbe, v konkretnem primeru izpolnjuje pogoje, določene s to uredbo, pri čemer pa nimajo pristojnosti za sprejetje dokončne odločitve v zvezi s presojo združljivosti te pomoči z notranjim trgovom.
- 150 Poleg tega v Uredbi št. 800/2008 ob upoštevanju njene narave tudi ni določena taka konkretna presoja združljivosti sheme pomoči ali individualne pomoči glede na v tej uredbi določene pogoje, ampak se navedena uredba, kot je bilo navedeno v točki 136 te sodbe, omejuje le na to, da so v njej na podlagi izkušenj, ki jih je Komisija pridobila pri uporabi členov 107 in 108 PDEU, določena splošna merila o združljivosti za nekatere vrste pomoči.
- 151 Zato za neko pomoč zgolj zato, ker država članica meni, da izpolnjuje pogoje iz Uredbe št. 800/2008, še ni mogoče šteti, da jo je Komisija odobrila kot pomoč, ki je združljiva z notranjim trgovom (glej v tem smislu sodbo z dne 21. julija 2016, Dilly's Wellnesshotel, C-493/14, EU:C:2016:577, točka 50).
- 152 Za tako odobritev se lahko šteje le sklep, ki ga Komisija sprejme na podlagi člena 107(3) PDEU, kot je med drugim sklep, sprejet na podlagi člena 7(3) Uredbe št. 659/1999, v katerem je opravljena konkretna presoja te pomoči.
- 153 Iz tega izhaja, kot je Splošno sodišče v točkah 176, 179 in 180 izpodbijane sodbe v bistvu pravilno ugotovilo, da pomoči, ki jo je država članica dodelila na podlagi Uredbe št. 800/2008, zgolj zato, ker izpolnjuje vse pogoje iz te uredbe, še ni mogoče šteti za obstoječo pomoč, ki jo je odobrila Komisija.
- 154 Zato in še toliko bolj zgolj to, da znesek pomoči dosega prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, v nasprotju s trditvami pritožnice nikakor ne daje pravice do pomoči v tem znesku.
- 155 Prvič, razen tega, da take pomoči ob upoštevanju področja uporabe Uredbe št. 800/2008 nikakor ni mogoče šteti za obstoječo pomoč, ki jo je odobrila Komisija, je namreč pogoj, da znesek pomoči ne sme preseči tega praga – čeprav gre za enega od tistih pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, da je pomoč v skladu s členom 3 in členom 13(1) te uredbe izvzeta iz priglasitve in združljiva z notranjim trgovom – povsem postopkovne narave v smislu, da znesek pomoči, ki ustreza navedenemu pragu, nikakor ne odraža presoje, ki jo je Komisija opravila na podlagi člena 107(3) PDEU v zvezi z združljivostjo pomoči z notranjim trgovom, zlasti glede nujnosti take pomoči.
- 156 Prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008 je namreč določen na podlagi aritmetičnega izračuna, ki temelji na najvišjem znesku pomoči, ki bi ga lahko prejela naložba z upravičenimi stroški v višini 100 milijonov EUR, pri čemer se uporablja standardni prag pomoči, ki velja za velika podjetja v odobreni karti regionalnih pomoči na dan dodelitve pomoči, ki je v obravnavanem primeru v skladu s Smernicami o regionalni državni pomoči za obdobje 2007–2013 za območje Leipziga enak zgornji meji 30 % (glej Smernice o državni regionalni pomoči za 2007–2013 – Karta regionalnih pomoči: Nemčija, (UL 2006, C 295, str. 6)).

- 157 Drugič, regionalna pomoč za naložbe mora za to, da bi bila v skladu s členom 3 in členom 13(1) Uredbe št. 800/2008 združljiva z notranjim trgov, izpolnjevati vse materialne pogoje iz te uredbe, zlasti pogoj v zvezi s spodbujevalnim učinkom pomoči, določen v členu 8(3)(e) te uredbe, ki določa, da ima pomoč, dodeljena velikim podjetjem, ki je zajeta v tej uredbi, spodbujevalni učinek, če je država članica pred dodelitvijo zadevne individualne pomoči preverila, da iz dokumentacije, ki jo je pripravil upravičenec, izhaja, da projekt v zadevni regiji, ki prejema pomoč, ne bi bil izveden, če pomoč ne bi bila dodeljena.
- 158 Iz tega izhaja, da ne le, da pomoči, katere znesek ne presega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, ni mogoče šteti za obstoječo pomoč, ki jo je odobrila Komisija, ampak tudi, da jo je v skladu s členom 3 in členom 13(1) te uredbe mogoče šteti za združljivo z notranjim trgov le, če izpolnjuje tudi vse materialne pogoje iz te uredbe, zlasti da je znesek pomoči v skladu s pogojem o spodbujevalnem učinku pomoči iz člena 8(3)(e) navedene uredbe.
- 159 Zato pomoči, katere znesek presega prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, ki – kot je bilo poudarjeno že v točki 129 te sodbe – ne spada na področje uporabe te uredbe in ki jo je zato treba priglasiti Komisiji na podlagi člena 108(3) PDEU, ni mogoče šteti za pomoč, ki je bila z navedeno uredbo odobrena za del njenega zneska, ki ne presega tega praga, in to še toliko manj, če ni bilo dokazano, da ta del pomoči izpolnjuje vse materialne pogoje iz te uredbe, zlasti pogoj o spodbujevalnem učinku pomoči.
- 160 Iz navedenega sledi, da Splošno sodišče s tem, da je v točkah 173, 176 in 181 izpodbijane sodbe razsodilo, da je treba pomoč, katere znesek presega prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, v njenem celotnem znesku, vključno z delom tega zneska, ki tega praga ni presegel, kot „novo pomoč“ v smislu člena 1(c) Uredbe št. 659/1999 presoditi v okviru posamičnega preizkusa na podlagi člena 107(3) PDEU, ni napačno uporabilo prava.
- 161 V teh okoliščinah je bilo treba združljivost zadevne pomoči z notranjim trgov v njenem celotnem znesku v okviru posamične priglasitve, opravljene v skladu s členom 108(3) PDEU, presojati tako na podlagi materialnih pogojev iz te uredbe kot tudi meril, določenih v posebnih smernicah ali okvirih, ki jih je sprejela Komisija, kot je to pojasnjeno tudi v uvodni izjavi 7 Uredbe št. 800/2008. Kot izhaja že iz točk 155 in 156 te sodbe, pa prag za posamično priglasitev iz člena 6(2) navedene uredbe v zvezi s tem ni upošteven (glej po analogiji sodbo z dne 21. julija 2011, Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:515, točki 30 in 31).
- 162 Zato Splošno sodišče s tem, da je v točki 173 izpodbijane sodbe presodilo, da je bilo treba združljivost zadevne pomoči na podlagi člena 107(3) PDEU presojati zlasti ob upoštevanju zahtev iz sporočila iz leta 2009, ni napačno uporabilo prava.
- 163 Kot pa je bilo že ugotovljeno v okviru preučitve prvega pritožbenega razloga, ni sporno, da je Splošno sodišče zlasti v točkah 119 in 131 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da zadevna pomoč, da bi bila v skladu z zahtevami v zvezi z spodbujevalnim učinkom in sorazmernostjo pomoči, kot so določene v točkah 21, 22, 25 in 33 tega sporočila, ni smela preseči zneska 17 milijonov EUR.
- 164 Res je sicer, kot je pritožnica poudarila na obravnavi, da je treba pri presoji združljivosti pomoči v okviru posamične priglasitve, opravljene v skladu s členom 108(3) PDEU – kot to izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 161 te sodbe – upoštevati tudi vsebinska merila, določena z Uredbo št. 800/2008. Če namreč država članica Komisiji priglasijo pomoč, ki je v skladu s pogoji iz Uredbe št. 800/2008, mora ta to pomoč načeloma odobriti (glej v tem smislu sodbo z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 43).
- 165 Vendar presoja združljivosti pomoči z notranjim trgov v nasprotju s tem, kar predlaga pritožnica, nikakor ne more biti različna glede na to, ali se ta presoja opravi ob upoštevanju pogojev, določenih z Uredbo št. 800/2008, ali pogojev, navedenih v sporočilu iz leta 2009, sicer bi se kršil člen 107(3)

PDEU, ki je pravna podlaga tako za to uredbo kot za to sporočilo. Natančneje, pritožnica napačno trdi, da ima na podlagi navedene uredbe pravico do zneska pomoči, ki bi bil višji od zneska, ki ga je Komisija v okviru posamične priglasitve odobrila v spornem sklepu.

- 166 Iz sodne prakse Sodišča v zvezi s členom 107(3) PDEU namreč izhaja, da mora biti regionalna pomoč za naložbe, da bi bila združljiva z notranjim trgov, potrebna za izvedbo te naložbe in torej za uresničitev ciljev iz te določbe (glej v tem smislu sodbe z dne 21. julija 2011, Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt/Komisija, C-459/10 P, neobjavljena, EU:C:2011:515, točka 33; z dne 13. junija 2013, HGA in drugi/Komisija, od C-630/11 P do C-633/11 P, EU:C:2013:387, točki 104 in 105, ter z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 49).
- 167 Tako v skladu s členom 107(3) PDEU zahteve v zvezi s spodbujevalnim učinkom in sorazmernostjo pomoči, določene v točkah 21, 22, 25 in 33 sporočila iz leta 2009, v bistvu ustrezajo pogoju spodbujevalnega učinka pomoči iz člena 8(3)(e) Uredbe št. 800/2008, v skladu s katerim je uporaba izvzeta, določenega s to uredbo za regionalne pomoči iz člena 13(1) te uredbe, dodeljene velikim podjetjem, pogojena s tem, da se dokaže, da projekt v zadevni regiji, ki prejema pomoč, brez teh pomoči ne bi bil izveden, kot je že bilo poudarjeno v točki 157 te sodbe.
- 168 Iz tega sledi, kot je Komisija v odgovoru na vprašanje Sodišča navedla na obravnavi, da mora biti znesek nujne pomoči, ki ga Komisija, tako kot v obravnavani zadevi, v okviru posamične priglasitve, ki se presoja ob upoštevanju pogojev iz sporočila iz leta 2009, šteje za združljivega, enak znesku, za katerega se šteje, da je v skladu z določbami iz Uredbe št. 800/2008.
- 169 V obravnavanem primeru je treba vsekakor ugotoviti, da čeprav je Splošno sodišče o spodbujevalnem učinku in sorazmernosti pomoči presodilo zlasti z vidika zahtev, določenih v sporočilu iz leta 2009, zaradi njihove natančnejše narave, pa se je v okviru presoje tega vprašanja – kot izhaja iz točke 80 izpodbijane sodbe, ki je pritožnica v pritožbi poleg tega ni izpodbijala – izrecno oprlo tudi na člen 8(3)(e) Uredbe št. 800/2008 o spodbujevalnem učinku pomoči.
- 170 Kar zadeva trditev, s katero je pritožnica na obravnavi glede tega trdila, da naj bi bila uporaba te določbe v obravnavanem primeru izključena z odstavkom 4 tega člena, ker naj bi bila zadevna pomoč „davčni ukrep“ v smislu tega odstavka, zadošča ugotovitev, da ta trditev, s katero se želi v fazi pritožbe prvič izpodbijati točko 80 izpodbijane sodbe, v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 69 te sodbe, ni le nedopustna, ampak je tudi povsem neutemeljena, saj zadevna pomoč očitno ni davčni ukrep. Poleg tega pritožnica nikakor ni trdila in še manj dokazala, da je imela v skladu s členom 8(4)(a) Uredbe št. 800/2008 pravico do te pomoči na podlagi IZG, ne da bi imeli pristojni organi kakršno koli diskrecijsko pravico glede naložb, ki jih je treba financirati.
- 171 Iz tega sledi, da pritožnica napačno trdi, da bi lahko bila zadevna pomoč, če bi bila omejena na znesek, ki ne bi presegal praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, na podlagi člena 3 in člena 13(1) te uredbe izvzeta iz obveznosti priglasitve, kljub temu, da bi ta znesek presegal to, kar je potrebno za izvedbo naložbe.
- 172 Zato Splošno sodišče v izpodbijani sodbi s tem, da je v točki 179 te sodbe presodilo, da je Komisija upravičeno menila, da je mogoče zadevno pomoč na podlagi člena 107(3) PDEU razglasiti za združljivo z notranjim trgov le, če ne presega zneska, ki ustreza razliki med neto stroški naložbe v Münchnu in neto stroški naložbe v Leipzigu, saj je ta razlika pomenila znesek, ki je bil nujen za izvedbo naložbe v regiji, ki prejema pomoč, ni napačno uporabilo prava.
- 173 Teh ugotovitev, kot je Splošno sodišče pravilno presodilo tudi v točki 179 izpodbijane sodbe, ni mogoče omajati z navedbo v opombi točke 56 sporočila iz leta 2009, v skladu s katero država članica „ohrani možnost dodelitve take pomoči do stopnje, ki ustreza najvišjemu dovoljenemu znesku, ki ga lahko v skladu z veljavnimi pravili prejme naložba z upravičenimi odhodki v višini

100 milijonov EUR“. Ta možnost namreč v skladu z besedilom te opombe velja le za pomoči, ki so bile dodeljene „na podlagi obstoječe sheme regionalnih pomoči“. Kot je razvidno iz točk od 147 do 153 te sodbe, pa pri zadevni pomoči ne gre za tak primer.

- 174 Poleg tega se pritožnica iz istih razlogov ne more sklicevati na kršitev načela prepovedi diskriminacije, ker naj bi njeni konkurenti imeli pravico dobiti pomoč v znesku, ki ne presega praga za posamično priglasitev iz člena 6(2) Uredbe št. 800/2008, ne da bi jo na podlagi člena 108(3) PDEU priglasili Komisiji. Ta trditev namreč znova temelji na napačni premisi, da naj bi pomoč v takem znesku pomenila obstoječo pomoč, ki jo je odobrila Komisija. Poleg tega temelji na napačni predpostavki, da naj bi taka pomoč nujno izpolnjevala vse druge materialne pogoje, določene s to uredbo, med njimi tudi pogoj o spodbujevalnem učinku pomoči.
- 175 Iz tega izhaja tudi, da pritožnica v nasprotju s tem, kar trdi, prav tako ni bila obravnavana manj ugodno zaradi odločitve zadevne države članice, da zadevno pomoč na podlagi člena 108(3) PDEU priglasijo Komisiji.
- 176 Nasprotno, ker je Komisija to pomoč v spornem sklepu odobrila v delu, za katerega se šteje, da je v skladu z zahtevami v zvezi z spodbujevalnim učinkom in sorazmernostjo pomoči, kot so določene v sporočilu iz leta 2009, je ta pomoč v tem delu odslej obstoječa pomoč, medtem ko bi se taka pomoč v primeru nepriglasitve, če bi nacionalni organ napačno uporabil Uredbo št. 800/2008, štela za novo pomoč, dodeljeno v nasprotju s členom 108(3) PDEU, in torej za nezakonito pomoč, in bi zato nastopile posledice, navedene v točkah 139 in 140 te sodbe.
- 177 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je treba oba dela drugega pritožbenega razloga zavrnila kot neutemeljena.
- 178 Zato je treba glavno pritožbo v celoti zavrnila.

Stroški

- 179 V skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča o stroških, če pritožba ni utemeljena, odloči Sodišče. Člen 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, določa, da se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 180 Ker je Komisija predlagala, naj se pritožnici naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, se pritožnici naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki so Komisiji nastali v zvezi z glavno pritožbo.
- 181 V skladu s členom 184(4) navedenega poslovnika Freistaat Sachsen nosi svoje stroške v zvezi z glavno pritožbo.
- 182 Kar zadeva nasprotno pritožbo, ker Komisija s pritožbenimi razlogi ni uspela in ker sta pritožnica in Freistaat Sachsen predlagali, naj se ji naloži plačilo stroškov, se Komisiji naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki so pritožnici in Freistaat Sachsen nastali v zvezi z nasprotno pritožbo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

- 1. Glavna in nasprotna pritožba se zavrmeta.**
- 2. Družbi Bayerische Motoren Werke AG se naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki so Evropski komisiji nastali v zvezi z glavno pritožbo.**
- 3. Freistaat Sachsen nosi svoje stroške v zvezi z glavno pritožbo.**

4. Evropski komisiji se naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki so družbi Bayerische Motoren Werke AG in Freistaat Sachsen nastali v zvezi z nasprotno pritožbo.

Podpisi